

MISJONENS GJENGAVE

etter et foredrag av

EIVIND BERGGRAV

Idet vi avsluttet redaksjonen av dette nr. av NOTM, kom meldingen om biskop, dr. Eivind Berggravs bortgang. I ham har også Egede Instituttet mistet en betydningsfull venn og forkjemper. Berggrav viste en levende interesse for instituttet fra første stund av og ga det sin støtte, ikke bare som livsvarig medlem av «Egede Instituttets Venner» og trofast abonnent på tidsskriftet, men også som foredragsholder ved samvær instituttet fikk i stand.

I stedet for å forsøke å si noe om biskop Berggrav og hans innsats som kirkeleder og redaktør, som president i Kirkenes Verdensråd eller i Verdens Forenede Bibelselskaper m. m., vil vi gjengi bruddstykker av det foredraget han holdt under Egede Instituttets festligheter i januar 1949. Klippene er ikke tatt fra manuskriptet, men fra et referat fra møtet. De sier mer enn mange ord om misjonsmannen Eivind Berggrav. Men først og fremst sier de oss noe om misjonen — og slik var det jo han ønsket at det skulle være. — Red.

De som startet misjonsarbeidet, tenkte ikke å få noe igjen. Pionerene gikk på Jesu ord om å gå ut og gjøre alle folkeslag til disipler. De ville være lydige mot sin Herre og Frelser, og så tok de fatt fordi han hadde sagt det. De ventet ikke å få noe igjen, men da er det gjerne slik at en helt uventet får en gave igjen for det en selv gir.

Det har vært mye motstand mot vårt misjonsarbeid. Norge ble tappet for mange penger, sa motstanderne. Disse har ikke fått øynene opp for den gjengave misjonen gir, og som blir til stor velsignelse for moderlandet. Når jeg skal prøve å definere hva jeg mener med misjonens gjengave, vil jeg dele den inn i 3 punkter: 1) hjerteutvidelse, 2) horisontutvidelse og 3) Kristi fylde.

Den første gjengave er *hjerteutvidelsen*. Uten misjonen ville kristendommen i Norge ha vært en brakkmark. Misjonen har holdt kristendommen oppe blant oss. Det som misjonen har tent for oss, er sansen for alvor et i å kalle andre til Gud også her hjemme. Fakkelen som er blitt tent der ute på misjonsmarken, har kastet sitt skinn hjemover til oss igjen. Kristendommen er ekspansiv, den går alltid videre. Den er som en plog som må gå videre og ikke stanse opp. «Gå!» sa Jesus til disiplene, og det samme sier han til oss. Kristendommen må ikke stanse opp noe sted, da visner den. Den må gå videre.

Ja, kristendommen hadde vært surnet og innestengt her i landet om vi ikke hadde latt den gå videre til misjonslandene. Derved er det essensielle i kristendommen blitt bevart hos oss. Motivet for misjonsarbeidet har i Norge vært misjonsbefalingen. Jesus har sagt det, altså går vi. Det er et samspill mellom arbeidet der ute og det her hjemme. Det veller liv opp av det. Det gir velsignelse i og til vår kirke. Misjonen har vært en menighetsskapende kraft i de siste 100 år. Vi har fått et gjen-svar av Guds ord og kristen opplevelse gjennom misjonen. Be-visst og ubevisst er det en vekselvirkning mellom våre der ute og oss. Det er *hjerteutvidelsen*. Og ved den er vi befridd for det vi kan kalle kristenlivets «angina pectoris» (dvs. at tilførselsårene til hjertet blir så trange at blodet ikke kommer fram). Men er ikke misjonen en altfor stor oppgave for vårt lille land? Uten å ta opp for store oppgaver, er vi ikke skikket for noen oppgaver i Guds rike. Gud setter oss foran det som menneskelig talt er altfor stort. Foran det umulige tenner det store.

For det andre gir misjonen *horisontutvidelse*. De som mener å ha forpaktet begrepet kultur, ser på misjonen som noe av det snevreste som fins. Men misjonen har gitt det brede lag av det norske folk en større horisont. Misjonsbladene, f. eks. «Misjonstidende» og «Utsyn» og hva de heter alle sammen, gir oss en bredere horisont — med sitt stoff om fremmede folkeslags liv, det indre og det ytre. Men det egentlige ved horisontutvidelsen er Kristi globale syn på verden. Kristi verdenshorisont er sjelelig talt global. Han er hele verdens Frelser.

Det er skjedd en geografisk revolusjon. Det fjerne er kommet like inn på oss. Folk fra de fjerne egner sitter nå med ved konferansene og sier oss sannheten. Vi kan si det er skjedd en omvendt kopernikansk revolusjon. Hele verden er i dag satt på ett trinn. Antipodene er våre nærmeste naboer. Denne utvikling er foregrepet av misjonen. Hvis ikke misjonen hadde gått forut, før utviklingen i kommunikasjonene, så hadde vi ikke hatt kristne verdenskonferanser. — De små misjonsforeningene i Norges daler har gått lenger og vunnet mer for verdens enhet enn FN. Misjonen har arbeidd under verdens forakt, men hos Gud er deres arbeid Stort (med stor S). Misjonen har lagt et grunnlag for hele verdens framtid, som den ikke ellers ville ha hatt.

For det tredje er *Kristus-fyllden* i våre hjerter og i vårt land blitt stor gjennom misjonen. Kristendommen kan lett bli en hjemlig kristendom for oss. Men det må være en verdens-kristendom. Jesus må være for oss det Garborg i sin oversettelse av sangen kaller «Allheims drott». Dette blir så konkret for oss gjennom misjonen. Han er «Allheims drott» — det er Kristus-fyllden. Menneskesønnen og Gudssønnen blir enda større for oss når vi treffer misjonærer og omvendte hedninger. Kristus-fyllden er blitt stor hos oss gjennom misjonen. La oss takke for det!

Vi har lest om de gamle misjonsskip at de prøvde å få med seg frakt tilbake. Vi har i sannhet fått noe tilbake. Misjonen har gitt oss *nytt liv* i retur.